

відп. ред. академік НАН України М.І. Долішній. Львів, 2006.

2. Кузишин А.В. Сучасний стан сформованої туристичної інфраструктури в Західноукраїнських областях // Наукові записки ТНПУ. Серія: Географія. Тернопіль, 2011. № 2. С. 122-128.

3. Медвідь Л.І. Транспортна інфраструктура як важливий чинник розвитку туристичної галузі регіону // Геополітика і екогеодинаміка регіонів. Научний журнал. Симферополь, 2014. Т.10. Вып. 2 С. 154-157.

4. Соціально-економічний аналіз розвитку Закарпатської області. Ужгород, 2019. 121 с.

5. Статистичний щорічник Закарпаття 2019. За ред. Гриник Г.Д. Ужгород, 2020. 448 с.

6. Транспорті зв'язок Закарпаття. Статистичний збірник / Головне управління статистики у Закарпатській області – Ужгород, 2015. –83с.

Піщур К.

магістрантка II курсу

спеціальності 106 Географія

Науковий керівник – доц. Кузишин А. В.

СУЧАСНІ РИСИ ТУРИСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Вступ. Розвиток ринку туристичних послуг та питання його інфраструктурного забезпечення є актуальним питанням сучасних наукових досліджень. Оскільки об'єкти інфраструктури відіграють вирішальну роль у регіональній системі туристичного ринку, – це обумовлює необхідність пошуку шляхів розвитку інфраструктури ринку туристичних послуг, підвищення ефективності управлінських рішень та реалізації стратегії її розвитку відповідно до стану та тенденцій кон'юнктури субрегіонального туристичного ринку. З цих позицій дана проблематика є цікавою та актуальною на рівні досліджень обласного регіону.

Наукові розвідки у даній царині в певній мірі вже знайшла своє відображення в наукових дослідженнях на рівні Західноукраїнського регіону (А. Кузишин), Карпатського регіону (О. Кифяк В. Кифяк), Закарпатської області (В. Гоблик, О. Лендел., Н. Чир).

Виклад основного матеріалу. Туристична сфера Закарпатської області відзначається вигідним географічним положенням, близькістю до кордону з європейськими державами та розмаїтим туристичним потенціалом, що в достатній мірі представлений в усіх областях регіону. Але на сучасному етапі масового туриста цікавить не лише власне наявні туристичні ресурси та пам'ятки, але й звертається суттєва увага комфортність перебування на даній території – тобто, на рівень розвитку туристичної інфраструктури обласного регіону.

Водночас, розвиток регіонального туристичного бізнесу в Закарпатській області буде сприяти створенню спеціальних малих і

середніх підприємств, а також активізації та стимулюванню роботи цілої мережі галузей національного господарства: будівництва, торгівлі, сільського господарства, виробництва товарів масового споживання, транспорту і зв'язку, формуванню сучасної кадрової політики в регіоні і поетапному виходу регіонального туристичного бізнесу як на загальнодержавний, так і на світовий рівень туристичних послуг. У зв'язку з цим постає завдання виявлення сучасного стану та умов формування туристичної інфраструктури в межах Закарпатської області. Саме з цих позицій дана проблематика є своєчасною та актуальною.

Інфраструктура регіонального ринку туристичних послуг складається із сукупності підприємств, що створюють умови для ефективного функціонування туристичних підприємств, – виробнича інфраструктура, і підприємств, які безпосередньо беруть участь у задоволенні різноманітних потреб туристів, – інфраструктура сфери послуг. Розвиток інфраструктури регіонального ринку туристичних послуг залежить від ряду факторів: загальноекономічного, галузевого, соціально-культурного, екологічного та ін. Саме вплив тих чи інших факторів зумовлює непропорційність та недостатній рівень розвитку регіональної туристичної інфраструктури [1, с. 41].

Основними групами інфраструктурних проблем, в Закарпатській області О. Д. Лендел визначає [4]:

- 1) зумовлені загальноекономічними факторами:
 - низький рівень фінансування створення нових та оновлення існуючих об'єктів інфраструктури туризму;
 - проблема власності на окремі об'єкти інфраструктури;
 - нестача потужностей інфраструктури туризму;
 - диспропорції територіального розвитку в тому числі значна територіальна диференціація в забезпеченості сфери туризму об'єктами соціальної та виробничої інфраструктури;
- 2) зумовлені галузевою специфікою:
 - сезонність використання об'єктів інфраструктури;
 - орієнтація на конкретний цільовий сегмент;
 - підвищені вимоги технологічної, екологічної, особистої безпеки та ін.;
- 3) зумовлені соціально-культурними факторами:
 - порушення історичного вигляду окремих туристичних об'єктів;
 - збереження культури і традицій та ін.;
- 4) зумовлені екологічними факторами:
 - невідповідність регіональної інфраструктури туризму рівню пропускної здатності території;
 - перевищення в окремих туристичних зонах рівня антропогенного навантаження та ін.

Мережа санаторно-курортних та оздоровчих закладів області станом на 2016 р. налічувала 79 об'єктів на 7158 ліжок максимального розгортання. Станом на 2018 р. оздоровчі заклади області складають 32 об'єкти, або 9% від загальної кількості об'єктів туристично-рекреаційної галузі. Найбільш розвинута мережа закладів даного профілю у Свалявському, Мукачівському, Хустському та Тячівському районах (24 об'єкти), які забезпечують 50% ліжкового фонду області. Однак серед областей Західного регіону за кількістю місць у санаторно-оздоровчих закладах та чисельністю оздоровлених Закарпаття поступається лише Львівській області. Рекреаційні заклади області нараховують 103 об'єкти (29% об'єктів туристично-рекреаційної галузі). Вони сконцентровані переважно у Тячівському, Міжгірському, Свалявському та Перечинському районах, і забезпечують 34% ліжкового фонду області [3].

На території області налічується 221 закладі розміщення. Найбільш розвинута мережа закладів даного профілю у Рахівському, Свалявському районах та місті Ужгород (105 об'єктів), які забезпечують 43% ліжкового фонду області. На сьогодні в Закарпатті бракує готельного фонду, хоча ситуація з розміщенням у 2018 р. значно покращилася порівняно з початком 2000 р.. Нестача готельних номерів зумовлює дуже високі за міжнародними стандартами ціни на готельні послуги. Проблемним також є питання рівня послуг, що не завжди задовольняють потреби міжнародного туристичного потоку. Найбільша кількість готелів розташована у містах Ужгород і Мукачево, а також у Рахівському, Мукачівському та Міжгірському районах, які є центрами ділової активності в регіоні, мають розвинену мережу промислових підприємств та значну щільність історико-культурних пам'яток.

Більш складна ситуація з насиченням готелями класу від трьох зірок і нижче. Згідно з світовою практикою, саме в них селиться близько 70% туристів й командированих з середнім та низьким рівнем прибутку. Більшість наявних у області готелів такого класу збудовано давно і вони не відповідають сучасним стандартам якості та сервісу. Тож не дивно, що конкуренцію останнім складають власників квартир, що здають їх в оренду.

Швидкими темпами протягом останніх років здійснювалось будівництво невеликих туристично-рекреаційних об'єктів (кемпінгів, міні-готелів, баз відпочинку, пансіонатів тощо). Серед новозбудованих – заклади високого рівня, які за короткий проміжок часу завоювали прихильність відвідувачів: бази відпочинку «Воеводино» (Перечинський район), «Ельдорадо», готель «Фортуна» (Свалявський район), готель-ранчо «Золота гора», готель «Камелот» (Ужгородський район), готель «Гостинний дім», чотиризіркові готелі «Олд континент»

та «Едуард» (м. Ужгород).

Донедавна кількість об'єктів ресторанного господарства на території області з кожним роком збільшувалась. Проте, нинішня економічна ситуація ставить під загрозу цю позитивну динаміку, оскільки ресторани при готелях не є джерелом стабільного доходу. На кінець 2018 р. мережа об'єктів ресторанного господарства, що належала підприємствам-юридичним особам, склала 594 одиниці, що менше на 9,2% за показник 2017 р., кількість місць в них зменшилася на 7,8% [5]. Загалом Закарпатська область відноситься до числа областей, які найгірше забезпечені місцями в закладах ресторанного типу в розрахунку на 10 тис. населення. Основу мережі ресторанного господарства складають бари, кафе, закусочні, буфети (кіоски), їх питома вага у загальній кількості підприємств ресторанного господарства складає 77,3%.

Необхідною умовою для розвитку міжнародного туризму регіону є поліпшення транспортної інфраструктури, в зонах автомобільних шляхів та міжнародних транспортних коридорів, а також їх облаштування усіма необхідними об'єктами. Адже, 70% іноземних туристів надають перевагу власному автотранспорту.

Суттєво покращує туристичну інфраструктуру і наявність туристично-інформаційних центрів. Сьогодні в області їх створено п'ятнадцять. Так, тільки протягом 2010 р. відкрито 5 туристично-інформаційних центрів, а саме в м. Ужгород, с. Пийтерфолво Виноградівського району, с. Ділове Рахівського району, с. Гукливій Воловецького району та с. Яноші Берегівського району. Саме покращення інформаційного забезпечення про туристичний продукт регіону, на нашу думку, є одним з першочергових і найменш затратних заходів для активізації в'їзного міжнародного туризму.

Висновки. З огляду на вище сказане, першочерговим завданням щодо покращення туристичної інфраструктури регіону, сьогодні ми вбачаємо у забезпеченні інфраструктурного облаштування визначних об'єктів історико-культурної спадщини у складі регіональної та національної мережі туристично-екскурсійних маршрутів, формуванні регіональної мережі туристично-інформаційних центрів і пунктів єдиної інформаційної системи, розширенні мережі соціальних закладів розміщення на зразок кемпінгів та хостелів, облаштування маршрутів, місць для відпочинку в лісах та гірських районах, оглядових майданчиків, центрів туристичної інформації, інформаційних стендів на дорогах тощо.

Список використаних джерел

1. Гоблик В. Туристично-рекреаційний ресурс Закарпаття як об'єкт транскордонного співробітництва / Регіональна політика і транскордонне співробітництво в євроінтеграційній стратегії України : зб. наук. праць за матеріал. міжнар. конф. (м. Ужгород, 24-25 травня 2007 р.)

/ відп. ред. І.В. Артьомов. Ужгород : Ліра, 2007

2. Кифяк В.Ф., Кифяк О.В. Стратегічні напрями розвитку сфери рекреації і туризму в Закарпатській області та її вплив на соціально-економічний стан регіону // Соціально-економічні дослідження в перехідний період. Соціально-економічний розвиток регіону: діагностика, стратегія управління. Випуск 4 (60). НАН України. Інститут регіональних досліджень/ Редкол.: відп. ред. академік НАН України М.І. Долішній. Львів, 2006.

3. Кузишин А.В. Сучасний стан сформованості туристичної інфраструктури в Західноукраїнських областях // Наукові записки ТНПУ. Серія: Географія. Тернопіль, 2011. № 2. С. 122-128.

4. Лендел О.Д. Напрямки розвитку інфраструктури ринку туристичних послуг регіону // Науковий вісник Мукачівського державного університету, 2018, Серія Економіка. Випуск 1(9). С. 110-116.

5. Статистичний щорічник Закарпаття 2019. За ред. Гриник Г.Д. Ужгород, 2020. 448 с.

6. Чир Н.В. Сучасний стан туристичної інфраструктури Закарпатської області для потреб рекреації [режим електронного доступу: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/2707/1/97.pdf>].

Поземський М.

магістрант II курсу

спеціальності 014 Середня освіта (Географія)

Науковий керівник – викл. Рудакевич І. Р.

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ПРОСУВАННЯ ТУРИСТИЧНИХ ПРОДУКТІВ (СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ)

Туризм як вид економічної діяльності та важливий соціальний інститут має чітку орієнтацію на використання природних ресурсів та культурної спадщини. Тому важливим його напрямом є ефективне і раціональне використання природних ресурсів та об'єктів культурної спадщини з одночасним їх збереженням і відновленням, а також використання сучасних засобів для їх просування. Крім того, необхідно здійснити заходи щодо визначення рекреаційного потенціалу всіх регіонів країни та визначення особливостей рекреаційних регіонів з метою створення колоритного інформаційного туристичного продукту.

Регіональні аспекти туризму розглядалися в працях В. Г. Богданової, Б. М. Біржакова, С. М. Волкова [1] та інших. Становлять значний інтерес дослідження В. І. Азара, Я. Гезгали, Г. А. Карпової, В. А. Квартальнова, присвячені аналізу особливостей туризму та рекреації як специфічного виду діяльності, а також І. Т. Балабанова, А. С. Запесоцького, В. Б. Сапрунової з проблем економіки та управління сферою туристсько-рекреаційних послуг.

Система сучасних маркетингових заходів щодо просування регіональних туристичних ринків повинна включати використання